

SOMMERSIKKER?

MARIA LILLEMOEN
INFORMASJONSRAÐGIVER VED HØGSKOLEN I GJØVIK

Postkort er så avleggs, det er Facebook som gjelder for å gi alle våre venner den siste smakebiten på livet vårt. De siste årene har vi fått et større behov for å fortelle om hvor fantastisk ferien vår er. Og vi vil fortelle nå, ikke om to timer eller i morgen, men akkurat nå; kun sekunder etter at makrellen på Sørlandskysten er dratt i land eller rett etter at den greske salaten, som smakte særdeles godt i sitt opphavsland, er fortært.

Det er ferietid for mange og om feriepreferansene fører deg til Hellas eller hytta på Sørlandet, det er viktig å være ekstra bevisst. Flere medier har slått opp med store krigsbokstaver at faren for ID-tyveri er stor. Og ja, faren er reell. Flere bruker kredittkort, flere reiser bort fra hjemmene sine og enda flere oppdaterer status på Facebook om at de reiser bort og hvor lenge de blir borte. Men det er slettes ikke bare sosiale medier som gir tyver lettere tilgang til personlig informasjon; blant annet kan publisering av skattelister på internett samt utsending av pass og kredittkort i posten gi koblingsmuligheter og opplysninger som uvedkommende kan misbruke. Dette kan for eksempel være opplysninger som fødselsnummer, passord og koder. Men har vi noe alternativ til disse kodene og passordene? Ja, biometri er et alternativ. Biometri er måling av biologiske mønster, for eksempel fingeravtrykk, ganglag og iris i øyet. Mens et passord egentlig bare er vissheten om at du kan klare å huske en hemmelighet, knytter biometri seg til kjennetegn som utgår fra kroppen. Unike og permanente kjennetegn som kan brukes til å gjenkjenne en person.

Ved Norsk Informasjonssikkerhetslaboratorium

(NISlab) ved Høgskolen i Gjøvik forsker 36 mennesker fra 17 forskjellige land på ulike aspekter innen informasjonssikkerhet, blant annet biometri. En doktorgradsstipendiat ved NISlab forsker på gjenkjenning og autentisering via blodårer i fingrene, dette er en svært sikker biometrisk metode som allerede blir brukt i minibanke i Japan. Et annet forskningsprosjekt tar for seg mobiltelefon og gjenkjenning av ganglaget til eieren av mobiltelefonen, hvis telefonen blir stjålet vil den bli låst siden tyven går annerledes enn eieren. Det er også mulig å identifisere mennesker på måten de skriver på tastaturet. Det vil si at du må ikke bare skrive riktig passord, men måten du beveger fingrene over tastaturet avgjør om du får tilgang til PC-en. Ved denne autentiseringsmetoden kan man kontinuerlig sjekke om det er andre som skriver på tastaturet og eventuelt låse PC-tilgangen.

Biometri har sin egenart og er uløselig knyttet til kroppen vår, dette skaper også utfordringer i bruken av biometri som autentiseringsmetode. For hvis de biometriske løsningene er svake og kriminelle finner metoder for å utnytte dette, så har man et stort problem. Derfor er også Norsk Informasjonssikkerhetslaboratorium med i EU-prosjektet TURBINE. Prosjektet har flere europeiske partnere og forsker på hvordan biometrisk informasjon kan bli lagret på en sikker måte. De ser på metoder som kan autentisere en person, men der informasjonen som blir lagret ikke kan spores tilbake til opphavspersonen. Forskingen kombinerer biometri og kryptografi slik at ulike pseudo-identiteter genereres fra et og samme fingeravtrykksbilde. Målet er at resultatene fra forskningen skal bli etablert som ISO-standard.

Norsk Informasjonssikkerhetslaboratorium er et internasjonalt orientert og anerkjent forskningslaboratorium. Som en følge av blant annet forskningen NISlab utfører hadde Høgskolen i Gjøvik størst økning i forskningstildeling i 2009 blant de statlige høgskolene i Norge, og høyere tildeling enn flere av universitetene. For et par uker siden ble Norsk Informasjonssikkerhetslaboratorium (NISlab) ved Høgskolen i Gjøvik tildelt FoU-prisen for 2010 fra Oppland fylkeskommune. Dette er en anerkjennelse som forskerne fortjener og som blir verdsatt. God sikker sommer!